

Asia: VN/4271/2025

Lausuntopyyntö: Tilinpäätöstietojen digitaalista rekisteröimistä koskevan lainsäädännön valmistelussa huomioonotettavat seikat

Taustamuistioon perustuvat oikeudelliset- ja tarkoituksenmukaisuuskysymykset

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Keskuskauppakamari kannattaa tavoitetta siirtyä kohti sähköistä tilinpäätöstä ja edistää tilinpäätösten koneluettavuutta.

Kuten taustamuistiossa todetaan, pörssiyrityöiden osalta tätä tavoitetta on jo edistetty ESEF-sääntelyn avulla. ESEF-sääntelyn vaatimusten täyttäminen on edellyttänyt yrityksiltä merkittävästi manuaalista työtä. ESEF-sääntelyn mukaisille iXBRL-merkinnöille ei Keskuskauppakamarin käsityksen mukaan ole kuitenkaan ollut juurikaan kysyntää tiedon hyödyntäjien joukossa. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että iXBRL-merkintävaatimusten osalta tehdään siksi riittävän laaja vaikutusarviointi. Jos vaikutusarviointi osoittaa hyötyjen selvästi ylittävän kustannukset, raportointimuotona ESEF-raportointia vastaava XHTML/iXBRL-raportointi on perusteltu.

Vaikutusarvioinnissa tulisi Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan ottaa huomioon erityisesti tekoälysovelluksissa parin viime vuoden aikana tapahtunut kehitys. Kehitys antaa aiheen selvittää laajemmin sitä, missä määrin yritysten ja viranomaisten resursseja kannattaa ylipäänsä enää suunnata manuaalista työtä vaativiin iXBRL-merkintöihin. Tekoälysovellusten kehityksen taso alkaa lähestyä sitä, ettei koneluettavilla iXBRL-merkinnöillä saavuteta juurikaan lisäarvoa, vaan sovellukset voivat poimia tiedot itsenäisesti varsinkin silloin, jos tilinpäätöstiedot on esitetty nykyistä yhtenäisemmässä tekstitiedostomuodossa (eikä pdf-kuvana). Sanottu pätee luonnollisesti myös ESEF-sääntelyn mukaisiin merkintöihin.

Jos iXBRL-merkintöjä aletaan sähköisissä tilinpäätöksissä edellyttää, tämä tulee edellyttämään laajoja muutoksia käytössä oleviin raportointijärjestelmiin. Rekisteriviranomaisen tarjoama muunninpalvelu on välttämätön edellytys sähköiseen raportointiin siirtymiselle, joskin muunninpalvelun hyödyntämiseen todennäköisesti liittyy manuaalista työtä ja riski syöttövirheille. iXBRL-merkintöjen yksityiskohtaisuuden taso vaikuttaa olennaisesti siihen, kuinka paljon manuaalista työtä ja hallinnollista taakkaa yhtiöille aiheutuu. Siksi kysymystä iXBRL-merkintöjen yksityiskohtaisuuden tasosta ei tulisi jättää yksinomaan PRH:n päätöksen varaan, vaan asiasta tulisi säätää kirjanpitolaissa tai -asetuksessa.

Keskuskauppakamari huomauttaa lisäksi, että sähköistä tilinpäätöstä koskevassa sääntelyssä on tarpeen ottaa huomioon tietojärjestelmien kehitykseen vaadittava aika. Jos iXBRL-raportoinnissa edetään, järjestelmien kehittäminen on mahdollista vasta, kun tekniset raportointivaatimukset ovat kokonaisuudessaan selvillä. Sähköisen tilinpäätösraportoinnin voimaantuloaikataulu tulisi siksi sitoa riittävän pitkällä siirtymäajalla siihen, kun PRH:n tekniset määräykset on annettu. Lisäksi on syytä harkita raportointivelvoitteen alkamisajankohdan porrastamista esimerkiksi yrityksen koon mukaan.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Finanssisektorin toimijoiden raportointivaatimuksia on syytä pyrkiä yhteensovittamaan finanssisektorin raportointivaatimusten kanssa.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

-

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

XHTML-muoto on perusteltu, jos tilinpäätöskin toimitetaan XHTML-muotoisena. Sen sijaan iXBRL-merkintöjen on syytä ottaa huomioon, että toimintakertomuksen merkitseminen tulee erittäin todennäköisesti edellyttämään sellaista manuaalista työtä, jota on vaikea automatisoida. Merkintöjen yksityiskohtaisuuden taso vaikuttaa olennaisesti siihen, kuinka paljon hallinnollista taakkaa yhtiöille aiheutuu. Siksi kysymystä iXBRL-merkintöjen yksityiskohtaisuuden tasosta ei tulisi

jättää yksinomaan PRH:n päätöksen varaan, vaan asiasta tulisi säätää kirjanpitolaissa tai -asetuksessa. Ensi vaiheessa merkintävelvollisuuden ei tulisi olla laajempi kuin mitä ESEF-sääntely nykyisin edellyttää.

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Tietotekninen käytettävyys ja vertailtavuus ei Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan ole sellaisenaan riittävä peruste rajoittaa tilinpäätöksen esitystapaa, kun toimintokohtainen esitystapa on muusta syystä tällä hetkellä katsottu tarkoituksenmukaiseksi sallia kirjanpitosääntelyssä. Tietoteknisen vertailtavuuden osalta on lisäksi syytä ottaa huomioon se, että tilinpäätösten vertailukelpoisuuteen vaikuttavat aina tilinpäätöksen laatimisperiaatteet. Eri yritysten (tai eri tilikausien) tilinpäätöksiin sisältyvät yksittäiset tiedot eivät siksi välttämättä ole sellaisenaan muutenkaan aina suoraan vertailukelpoisia.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Sähköisten tilinpäätösasiakirjojen jäljennösluonne on siirtymävaiheessa ehdottoman tarpeellinen, jotta teknisiä valmiuksia täysin sähköiselle tilinpäätösraportoinnille voidaan kehittää. Pidemmällä aikavälillä tulisi pyrkiä siihen, että tilinpäätösasiakirjat olisivat sähköisiä.

Virkavalmistelussa alustavasti hahmotellut säännösluonnokset

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Jos iXBRL-merkintöjä tullaan edellyttämään, merkintöjen yksityiskohtaisuuden taso vaikuttaa olennaisesti siihen, kuinka paljon manuaalista työtä ja hallinnollista taakkaa yhtiöille aiheutuu. Kysymystä iXBRL-merkintöjen yksityiskohtaisuuden tasosta ei tulisi jättää yksinomaan PRH:n päätöksen varaan, vaan asiasta tulisi säätää kirjanpitolaissa tai -asetuksessa. Ensi vaiheessa merkintävelvollisuuden ei tulisi olla laajempi kuin mitä ESEF-sääntely nykyisin edellyttää.

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

Ks. kommenttimme edellä toimintokohtaisesta tuloslaskelmasta.

Lausunnonantajan mahdolliset huomiot säännösluonnoksesta:

-

Aikataululliset ja muut kysymykset tarpeellisista käytännön toimista

Lausunnonantaja on

eri mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Sähköistä tilinpäätöstä koskevassa sääntelyssä on tarpeen ottaa huomioon tietojärjestelmien kehitykseen vaadittava aika. Jos iXBRL-raportoinnissa edetään, järjestelmien kehittäminen on mahdollista vasta, kun tekniset raportointivaatimukset ovat kokonaisuudessaan selvillä. Sähköisen tilinpäätösraportoinnin voimaantuloaikataulu tulisi siksi sitoa riittävän pitkällä siirtymäajalla siihen, kun PRH:n tekniset määräykset on annettu. Lisäksi on syytä harkita raportointivelvoitteen alkamisajankohdan porrastamista esimerkiksi yrityksen koon mukaan.

Lausunnonantaja on

samaa mieltä

Lausunnonantaja on eri mieltä seuraavasta syystä:

Rekisteriviranomaisen tarjoama maksuton käyttöliittymäpalvelu on välttämätön edellytys sähköiseen raportointiin siirtymiselle, vaikka palvelun hyödyntämiseen todennäköisesti liittyykin manuaalista työtä ja riski syöttövirheille. Jos sääntelyn voimaantuloaikataulu ei jätä riittävää aikaa tietojärjestelmien kehitykseen, palvelun tulisi olla maksutta kaikenkokoisten yritysten käytettävissä.

Kirjoita vastaus alle.

-

Kajala Ville
Keskuskauppakamari